

Lapsivaikutusten ennakkoarviointi

1. Päätöksentekoon tuleva asia:

Arvioitava päätös tai asia: Toivolan ja Kirkonkylän entisten kyläkoulujen piha-alueiden käyttö tulevaisuudessa.

Perusopetuksen siirryttyä kokonaisuudessaan Yhtenäiskouluun, täytyy opetustoiminnalta tyhjäksi jääneiden Kirkonkylän ja Toivolan koulutilojen ja alueiden osalta selvittää, jääkö alueille palvelutarpeita sekä niille uusia ratkaisuja ja kehitysideoita. Tarpeet ja ideat vaikuttavat tulevan vuoden 2021 toimenpiteisiin sekä kiinteistöjen tulevaisuuteen teknisen toimen käynnistämien kiinteistökehitysprojektien kautta. Tekninen lautakunta käsittelee syksyn aikana kiinteistöalueen tulevaisuutta, kaavatilannetta, kiinteistökehittämisen toimenpiteitä ja ehdotukset käsitellään kunnanhallituksessa ja -valtuustossa.

Sekä Kirkonkylän että Toivolan koulun yhteydessä on lasten leikkialue ja liikuntakenttä. Toivolan koulun yhteydessä on lisäksi jääkiekkokaukalo ja uimaranta.

Sivistyslautakunnan tulee osaltaan miettiä alueiden kehittämisessä muun muassa:

- liikuntakenttien ylläpito: jäädytys, valaistus, kenttien ylläpito
- lasten leikkikentät
- Toivolan koulun yhteydessä olevan uimarannan käyttö
- palvelujen tarve ja palvelutaso, sisäisten vuokrien kustannukset

Valmistelija(t): Sari Aarniokoski, sivistysjohtaja

Arviointiin osallistuneet: Sari Aarniokoski, sivistysjohtaja, Christian Juhola, hyvinvointikoordinaattori

Lapsivaikutusten arvioinnin tarpeen arviointi:

- Ennakkoarviointia ei tarvita, perustelut:
 Ennakkoarviointi tarvitaan

Mihin lapsi-/nuorisoryhmiinryhmiin päätös erityisesti vaikuttaa:

Kouluikäiset ja sitä nuoremmat

2. Määritellään arvioinnissa olevat vaihtoehdot:

- Ratkaisuvaihtoehto 0 (jatkuu ennallaan) Jatketaan alueiden ylläpitoa
- Ratkaisuvaihtoehto 1 Osittainen ylläpito
- Ratkaisuvaihtoehto 2 Poistetaan alueet käytöstä

3. Tiedon kerääminen

Jo olemassa oleva tieto:

Kirkonkylän ja Toivolan ulkoliikuntapaikkojen ja leikkipuistojen lähialueilla asuvat lapset ja nuoret (lukumäärä, ikäjakauma), Kirkonkylän ja Toivolan entisten koulujen lähistöllä sijaitsevat muut ulkoliikuntapaikat ja leikkipuistot

Toteutettavat kyselyt tai lasten, nuorten ja heidän vanhempiensa kuulemiset:

Perheiden näkemyksiä entisten koulujen piha-alueiden käytöstä on selvitetty verkkokyselyllä 1.-14.10.2020.

Jos lapsia/nuoria/vanhempia ei ole kuultu, perustelut:

Päätöksen lapsivaikutuksia on arvioitu vanhempien tuottamien vastausten perusteella, sekä selvittämällä vaihtoehtoisten lähiliikuntapaikkojen ja leikkipuistojen saavutettavuutta.

4. Ratkaisuvaihtoehtojen vertailu

Arvioitavat asiat/ kriteerit Lapsiin/ nuoriin vaikuttava asia	Ratkaisuvaihtoehto 0 NYKYTILA/ YLLÄPIDON JATKAMINEN Miten lapsen oikeudet toteutuisivat?	Ratkaisuvaihtoehto 1 OSITTAINEN YLLÄPITO Miten lapsen oikeudet toteutuisivat?	Ratkaisuvaihtoehto 2 ALUEIDEN POISTAMINEN KÄYTÖSTÄ Miten lapsen oikeudet toteutuisivat?
Kirkonkylän leikkipuisto	○	Leikkipuiston poistaminen käytöstä. Joidenkin lasten matka leikkipuistoon pitenee. ○	Leikkipuiston poistaminen käytöstä. Joidenkin lasten matka leikkipuistoon pitenee. ○
Kirkonkylän hiekkakenttä / luistelukenttä	○	Hiekkakenttä säilytetään, ei jäädytystä. Joidenkin lasten matka luistelukentälle pitenee. ○	Hiekkakenttä säilytetään, ei jäädytystä. Joidenkin lasten matka luistelukentälle pitenee. ○
Toivolan leikkipuisto	○	Leikkipuiston poistaminen käytöstä. Alueella ei ole korvaavaa leikkipuistoa. Matkaa lähimpään 17 km. —	Leikkipuiston poistaminen käytöstä. Alueella ei ole korvaavaa leikkipuistoa. Matkaa lähimpään 17km. —
Toivolan hiekkakenttä / luistelukenttä / kaukalo	○	Kentän ja kaukalon ylläpitoa jatketaan ○	Kentän ja kaukalon poistaminen käytöstä. Lähimmälle luistelukentälle 17km. —
Toivolan uimaranta	○	Uimarannan poistaminen käytöstä. Lähialueella ei muuta yleistä uimarantaa. —	Uimarannan poistaminen käytöstä. Lähialueella ei muuta yleistä uimarantaa. —

Merkkien merkitykset:

- + myönteinen vaikutus
- ++ suuri tai pitkäaikainen myönteinen vaikutus
- 0 neutraali tai vähäinen vaikutus
- kielteinen vaikutus
- suuri tai pitkäaikainen kielteinen vaikutus

5. Ratkaisuvaihtoehtojen analysointi ja kokonaisarvio:

Päätösten vaikutusten ennakoarviointi tarkoittaa sitä, että asian valmisteluvaiheessa arvioidaan, millaisia tulevia vaikutuksia käsillä olevasta asiasta tehtävällä päätöksellä on. Sivistyslautakunta ohjeisti sivistystoimea valmistelemaan lapsivaikutusten arvioinnin. Lapsivaikutusten arviointia varten on koottu tietoa entisten kyläkoulujen lähistöllä asuvien lasten määristä ja ikäryhmistä sekä lähietäisyydellä sijaitsevista vastaavanlaisista lähiliikunta- tai leikkipaikoista.

Kirkonkylä

Kirkonkylän entisen koulun lähialueella (1,5 km säde, keskipisteenä Mäntyharjuntie 41) asuu 113 alle 18-vuotiasta. Tarkasteluun on valittu 1,5 km säde siksi, että suuremmalla säteellä mitattuna suurimman osan lähiliikuntapaikka olisi jokin muu kuin Kirkonkylä. Esimerkiksi Pyhävedenrannan ja Laidunmaan asuinalueilta on sama tai lyhyempi matka Kisalan urheilualueelle kuin Kirkonkylän koululle. Alueilla on myös omat leikkipuistonsa. Paasolanmäen suunnalla vaihtoehtoisia leikkipuistoja ei ole, mutta myös alueen asukastiheys on huomattavasti alhaisempi, kuin keskustan läheisyydessä.

Kirkonkylän leikkipuistosta noin 2-3 km etäisyydellä sijaitsee kuusi (6) muuta leikkipuistoa, sekä Yhtenäiskoulun skeittipaikka, Metsäleikkipuisto ja Kisalan urheilualue. Lähimpänä sijaitsevat leikkipuistot ovat:

- Haapaseläntien leikkipuisto, Haapaseläntie 39
- Syvälahdentien leikkipuisto, Kaislapolku 1
- Leppäkujan leikkipuisto, Leppäkuja 4
- Rantapuiston leikkipuisto, Koulutie 6
- Keskuspuiston leikkipuisto, Puistotie 3
- Kolkkan leikkipuisto, Käärmemännnyntie 3B

Kirkonkylän aluetta koskevaan kyselyyn vastasi 23 henkilöä. Kysymykseen "Kuinka monen henkilön arvelet aktiivisesti käyttävän Kirkonkylän koulun piha-aluetta?", suurin osa arvioista sijoittui välille 20-70 henkilöä. Kahdeksantoista vastaajaa ilmoitti omasta taloudestaan keskimäärin 3:n henkilön käyttävän koulun piha-aluetta. Kyselyn sanallisissa palautteissa vastaajat toivat esille erityisesti sorakentän tarpeellisuutta läheisen Frisbegolf -kentän käyttäjille. Vastauksissa toivottiin myös leikkipuiston kehittämistä ja riittävää valaistusta.

Toivola

Toivolan entisen kyläkoulun alueella (säde 5km) asuu 35 alle 18-vuotiasta. Heistä 12 on alle kouluikäisiä. Alueen asukasluku on 238 ja heistä hieman alle puolet on yli 60 -vuotiaita. Toivolan kylän alueella ei ole muita leikkipuistoja tai ylläpidettyjä luistelukenttiä.

Toivolan aluetta koskevaan kyselyyn vastasi 25 henkilöä. Suurin osa vastaajista arvioi alueen aktiivisiksi käyttäjiksi noin 30-50 henkilöä. Kaksikymmentä vastaajaa ilmoitti omasta taloudestaan keskimäärin 3,4:n henkilön käyttävän koulun piha-alueita. Toivolassa leikkikentän merkitys arvioitiin jääkenttää ja uimarantaa pienemmäksi. Sanallisissa vastauksissa korostuu uimarannan ja jääkiekkokaukalon merkitys alueen asukkaille sekä kyläläisten innokkuus osallistua talkootyöllä alueiden ylläpitoon.

Johtopäätökset

Kirkonkylän leikkipuistolla ei ole korvaamatonta vaikutusta lasten etuun, kehittymiseen tai muuhun hyvinvointiin. Alueen lapsilla on käytettävissään runsaasti muita lähistöllä sijaitsevia leikkipuistoja. Leikkipaikalla on todennäköisesti merkitystä kesäkuukausina matkailijoille, jotka kävelevät Taidekeskus Salmelan ja Iso-Pappilan museoalueen ja kesäteatterin välillä.

Kirkonkylän sora/luistelukentällä on merkitystä lähiliikuntapaikkana. Korvaavia kenttiä on Kisalan alueella 3km:n päässä. Kirkonkylän sorakenttä palvelee kesäisin Kesäteatterin näytöksien ajan pysäköintialueena.

Toivolan leikkipuistolla ja lähiliikuntapaikalla on merkitystä erityisesti alle kouluikäisille lapsille. Kouluikäisillä lapsilla on mahdollisuus leikkiä, liikkua ja harrastaa arkipäivisin koulupäivän yhteydessä. Viikonloppuisin ja koulujen loma-aikoina leikki- ja lähiliikuntapaikat Toivolassa on merkitystä asukkaiden hyvinvoinnin ja alueen elinvoimaisuuden kannalta.